№ 27 (803)
ФЕВРАЉ
23 лун
1938 во

Став странаjасса пролетаріjjас, öтувтчöj!

КОМІ КОМСОМОЛЕЦ

Гаѕет лезöны
ВЛКСМ
Комі Обком
da Сыктывкарса
Горком

НАРОdНÖJ ПРАЗНЫК

Талун став сöветскöj страна, ставнас веліко̇j сöветскöj народ празнујтö веліко̇j всенароdнöj празнік — Рабоче-Крестанскöj Краснöj Армијалы da Воjенно-Морскöj флотлы кызь во тырöм.

Талун сöветскöj народ вöчö гырыс історіческöj ітогjас, зев ыжыd гордост чувствоöн віѕödö сijö тујсö, коdöс героіческöjа муніснь пролетарскöj революціјалöн вооружонöj выніјасыс, пöса раdејтöмöн чолöмалö славнöj бојецјасöс, команdірjасöс, політработнікјасöс da краснофлотецјасöс, коdjас сувда віѕöны сöветскöj народлыс мірнöj созіdателнöj ужсö, Веліко̇j Октабрскöj соціалістіческöj революціјалыс завоjеваніjejасö.

Сöкыd аѕѕыны кывјас, сöкыd аѕѕыны краскајас, меdым петкödлыны сöветскöj народ dоблестнöj армија героіческöj тујлыс став веліčијесö. Історија оз тöd сещöм подвігјас, кущöмјасöс вöчісны Рабоче-Крестанскöj Краснöj Армија da Воjенно-Морскöj Флот, коdjасöс тöждысöмöн пестујтіс болшевістскöj партија, коdjасöс котыртысјаснас вöлiны человечествоöн веліčајшöj геніjjас Ленін da Сталін.

Історија оз помніт јонжыка dраматіческöj, јонжыка сöкыd, јонжыка јаргуыd, јонжыка героіческöj da јонжыка веліčественнöj каdколаст, гражданскöj војна каdколастыс кынѕі, сijö каdколастыс кынѕі, кор стрöітісны пролетаріат dіктатуралöн вооружонöj выніјасыс.

Сijö каdсаныс колі кыз замечателнöj, болшевістскöj во. І öні, кор сöветскöj народ dумнас віѕödлö мijан dоблестнöj Краснöj Армијаöн da Воjенно-Морскöj Флотöн мунöм тујсö, уна міліон сöлöмјасын выл вынöн öзjö сöветскöj патріотізмлöн свјащеннöj чувство, рödінаöс раdејтан чувство, dаслун вылыс і вылыс јонмödны Сöветскöj страналыс оборонасö.

Сöветскöj правітелство тöждысöмöн, сöветскöj народ тöждысöмöн, Сталін јорт тöждысöмöн Рабоче-Крестанскöj Краснöj Армија da Краснöj Воjенно-Морскöj Флот пöрісны могуществениöj вынö. Мijан соціалістіческöj інdустріја вооружітіс da вооружајтö Краснöj Армијаöс da Флотöс ставнас, мыj колö веліко̇j соціалістіческöj рödіналы dостојнöj Краснöj Армијалы da Флотлы. І інdустріја воѕö кутас вооружајтны сы мында, мыјда ковмас сы вылö, меdым побеdітны лубöj врагöс і му вылын, і море вылын, і сынödын.

Краснöj Армија—народлöн армија. Краснöj армијаса бојец—народлöн верзöj пі. Народ раdејтö асьыс армијасö da асьыс флотсö, сijö раdејтö і тöждысö сы вöсна, отсалö сылы. Торја јона раdејтöны Краснöj Армијаöс da Флотöс мijан сöветскöj томјöз—сталінскöj том поколенije—Краснöj Армијалöн da Воjенно-Морскöj Флотлöн јестественнöj резерв.

Мijан врагјас бура тödöны донсö Сöветскöj Сојузса вооружонöj выніјаслыс. Најö не öтчыd віdлісны сijöс асланыс мышкуöн гражданскöj војна војасö і бöрынжык, кор коdкö на пöвсыс кöсјыліс восковтны сöветскöj мулыс граніцајассö. Кöтмыjdакö слабмödны вынсö Краснöj Армијалыс зілöмöн, врагјас ыставлісны сöветскöj мујас вылö уна шпіонјасöс, вреdітелјасöс, dіверсантјасöс. Најö кöсјісны пуксödны асьныс агентјасöс Краснöj Армија штабјасö da управленiјејасö. Фашістскöj развеdкајасöн вербујтöм троцкістско-бухарінскöj da буржуазно-націоналістіческöj банdітјас кöсјісны орödны армијалыс da флотлыс вынјöрсö. Ез артмы! Сöветскöj развеdка ѕугіс фашістскöj развеdкајаслыс став картіјассö. Сijö жугödіс фашістскöj позјас. Краснöj Армија da Флот воѕö весалöны асьныс раdјассö троцкістско-бухарінскöj da мукöd нечістыс. І локтыс бојјасын Краснöj Армија da Воjенно-Морскöj Флот сувтасны враг воѕын героізмöн тырвыjö вооружітчöмöн, воjеннöj тödöмлунјасöн тырвыjö вооружітчöмöн, воjеннöj техніkаöн тырвыjö вооружітчöмöн, сталінскöj бдітелностöн тырвыjö вооружітчöмöн. Побеdаыс лоö мijан, öd сijöс обеспечітöма меdса могучöj вынöн—партијалöн політікаöн, коdöс поddержівајтöны міліонјас.

Краснöj Армијалöн da Краснöj Флотлöн героіческöj знамјајасыс со 20 вонын döлалöны сöветскöj му вестын, кыѕі повтöмлунлöн, мужестволöн, героізмлöн da непобеdімостлöн сімвол. Талун, пролетаріат dіктатура вооружонöj выніјаслöн празнік лунö сöветскöj народ, сöветскöj томјöз раdејтöмöн da уважеnijeöн віѕödöны на вылö. Ковмас-кö, міліонјас, dас міліонјас, мужественнöj, смел јöз пасталасны воjеннöj форма da сувтасны сijö знамјајас улас, меdым кыпödны выл повеdаöн враг му вылö, коdi лыстас уськöдчыны Сöветјаслöн страна вылö.

Меd олас Рабоче-Крестанскöj Краснöj Армијалöн da Воjенно-Морскöj Флотлöн XX-öd гоdовщіна!

І. В. СТАЛІН da К. Je. ВОРОШІЛОВ.

СССР-са Верховнöj Сöвет Презіdіумлöн указ

„Рабоче-Крестанскöj Краснöj Армијалы XX во" јубілејнöj меdал учреdітöм јылыс

„Рабоче-Крестанскöj Краснöj Армија da Воjенно-Морскöj Флот существујтöмлы XX во озменујтöм куѕа:

1. Учреdітны јубілејнöj меdал „Рабоче-Крестанскöj Краснöj Армијалы XX во".
2. Вынсödны положенije „Рабоче-Крестанскöj Краснöj Армијалы XX во" јубілејнöj меdал јылыс, сылыс рісунок da опісанije.

СССР Верховнöj Сöвет Презіdіумса Преdсеdател—М. КАЛІНІН.
СССР Верховнöj Сöвет Презіdіумса Секретар—А. ГОРКІН.

Москва, Кремл.
1938 воса јанвар 24-öd лун.

„Рабоче-Крестанскöj Краснöj Армијалы XX во" јубілејнöj меdал јылыс положенije

1. „Рабоче-Крестанскöj Краснöj Армијалы XX во" јубілејнöj меdалöн награждајтöны Рабоче-Крестанскöj Краснöj Армија da Воjенно-Морскöj Флот каdрöвöj команdнöj da начaлствујушшöj составса јöз:

а) коdјас служітісны Рабоче-Крестанскöj Краснöj Армија da Воjенно-Морскöj флот раdјасын 1938 воса феврал 23-öd (Краснöj Армија лун) лун кежлö 20 во da рödіна воѕын гражданскöj војнаса da отечество свобоdа da незавісімост вöсна војнаса заслуженнöj участнікјас, коdјас состоітöны Рабоче-Крестанскöj Краснöj Армија da Воjенно-Морскöj флот каdрјасын;

б) коdјасöс награdітöма гражданскöj војна војасын бојевöj отлічijejасыс Краснöj Знамја Орdенöн.

2. Рабоче-Крестанскöj Краснöj Армија da Воjенно-Морскöj Флот раdјасын выслуга лет пыдdі (первоj статталöн „а" пункт) лыдсысö Краснöj гварdіја отрјаdјасын da дружинајасын da краснöj партізанскöj отрјаdјасын служба, коdјас dејствујтісны сöветскöj властлöн врагјаслы паныd 1917—1921-öd војасса каdколастын.

3) „Рабоче-Крестанскöj Краснöj Армијалы XX во" јубілејнöj меdалöн награждајтö СССР Верховнöj Сöветлöн Презіdіум.

СССР Верховнöj Сöвет Презіdіумса Преdсеdател—М. КАЛІНІН.
СССР Верховнöj Сöвет Презіdіумса Секретар— А. ГОРКІН.
Москва, Кремл. 1938 воса јанвар 24-öd лун.

СССР-са Верховнöj Сöвет Презіdіумлöн указ

Рабоче-Крестанскöj Краснöj Армијалы XX во тырöм озменујтöм куѕа амністіја јылыс

Рабоче-Крестанскöj Краснöj Армијалы XX во тырöм озменујтöм куѕа меdзыны стража улыс da пріговоркöd јітчöм наказанijeлöн мукöd соdтöd мерајасыс став воjеннослужащöjјасöс, коdјасöс меdвоѕѕыс пріговорітöма кујім воѕö срок кежлö вклучітелнö свобоdаыс лішітöмöн, јöзыс кынѕі, коdјасöс суdітöма государственнöj преступленijejасыс, da снімітны суdімост условнöja суdітöм воjеннослужащöjјас вылыс.

Тајö амністіјасö распространітны сіз-жö воjенно-служащöjјас вылö, коdјас јылыс dелојасыс кутöны расслеdованijе стаdіјаын сijö преступленijejас куѕа, коdјас кысköны ас бöрсаыс наказанijе свобоdаыс лішітöм кујім вомыс не вылöжык.

СССР Верховнöj Сöвет Презіdіумса Преdсеdател—М. КАЛІНІН.

СССР Верховнöj Сöвет Презіdіумса Секретар —А. Горкін.

Москва, Кремл.
1938 воса јанвар 24-öd лун.

Краснӧј Армија—народлӧн армија

Пролетарскӧј революција победалӧн зев важнӧј условијејас ӧтi вӧлi сылыс вооружоннӧј вынјас лӧсӧдӧм, кодјас помӧ сылы преданнӧјӧс, дисциплинированнӧјӧс да организованнӧјӧс, активнӧјӧс да самоотверженнӧјӧс.

Краснӧј гвардијалӧн медвоԅԅа отрʼадјасыс-нін завојутiсны аслыныс ужалыс јӧз паскыд массајаслыс жуждыд симпатијејас. Народ дугдiс повны ружјеа мортыс, сы вӧсна мыј сiјӧ мортыс самоотверженнӧ тышкасiс паскыд народнӧј массајаслӧн кровнӧј iнтересјас вӧсна.

1918-ӧд воса јанвар 24-ӧд лунӧ сӧветјаслӧн III-ӧд Ставроссијаса сјезд вылын выступајтiгӧн, В. I. Ленiн сорнитiс:

„... сiјӧ агiтацијаыс, кодӧс нуӧдӧны прӧстӧј, необразованнӧј јӧз, кор најӧ вiставлӧны сы јылыс, мыј красногвардејецјас вескӧдӧны став вынјӧрсӧ експлуататорјаслы паныд,—сiјӧ агiтацијаыс колана. Сiјӧ кыщовтас миллионјасӧс да уна дас миллионјасӧс да чорыда лӧсӧдас сiјӧ, мыј заводитiс лӧсӧдны XIX-ӧд немса французскӧј Коммуна, но лӧсӧдiс сӧмын жеҥыд кад кежлӧ, сы вӧсна мыј сiјӧс вӧлi жугӧдӧма буржуазијаӧн,—лӧсӧдас социалiстическӧј Краснӧј Армија...“ [1]).

I болшевiкјаслӧн партија стрӧитiс сiјӧ армијасӧ. Ленiн да Сталiн пестујтiсны сiјӧс, налӧн медбур соратнiкјасыс Ворошилов, Фрунзе, Кiров, Орджонiкiдзе, Кујбышев победоносно нуӧдiсны сылыс дивiзијајасӧ гражданскӧј војна бiјас пыр, уна дас сещӧм легендарнӧј геројјас народыс, кыԅi Чапајев, Щорс, Пархоменко, быдмiсны сiјӧ радјасын. Партија мӧдӧдiс Краснӧј Армијаӧ сурсјасӧн болшевiкјасӧс, кодјас котыртлiсны, воспiтывајтлiсны да ӧтувтлiсны красноармејецјасӧс. Ужалыс јӧз сетлiсны Краснӧј Армијалы асcыныс пiјансӧ, медым дорјыны Велiкӧј Октабрскӧј соцiалiстическӧј революцијалыс завојеванијејассӧ.

Сiԅ, гражданскӧј војна фронтјас вылын артмылiс да вiрӧн закреплајтчылiс Краснӧј Армијалӧн аслас народкӧд жугӧдны позтӧм ӧтувјалун.

Кор грымгiсны бојјас Казан да Царiцын, Орʼол да Кiјев, Перекоп да Спасскӧј дiнын, ужалыс јӧзлӧн паскыд массајас тӧдмавлiсны асланыс лiчнӧј пример вылын паскыд класснӧј тышлыс став логiкасӧ. Красноармејецын најӧ аԅԅылiсны сӧветјаслыс власт доблестнӧја дорјысӧс, народлыс вернӧј пiӧс, сылӧн кровнӧј iнтересјас вӧсна самоотверженнӧј бојецӧс. Сен, кӧнi Краснӧј Армија нӧшта ез-на вӧв, ужалыс јӧзлӧн медса революцiоннӧј да активнӧј представителјас асныс лӧсӧдлiсны бојевӧј отрʼадјас белогвардејщинакӧд да iнтервентјаскӧд тышкасӧм вылӧ. Гражданскӧј војна војасӧ Украiнаын да Донын, Белоруссијаын да Сiбiрын, Војвылын да Далнеј Востокын паскыда паскалыс партизанскӧј двiженије петкӧдлӧ јарјугыд картiна сылыс, кыԅi асныс ужалыс јӧз кыпӧдчылiсны Октабрскӧј соцiалiстическӧј революцијалыс завојеванијејассӧ дорјӧм вылӧ.

Фронтјас вылын медса сӧкыд напрʼаженије минутјасӧ Краснӧј Армијаӧ асланыс воԅмӧстчӧм серти пырлiсны уна со да сурс ужалыс јӧз.

Армија да народ медвоԅԅаыс лоiсны јединӧј вынӧн. „Мiјан Краснӧј Армијалӧн первој да основнӧј особенност, — вiставлiс Сталiн јорт речын, кодӧс вӧлi сiӧма Краснӧј Армијалӧн дасӧд годовщиналы,—сыын, мыј сiјӧ ем мездмӧм рабочӧјјаслӧн да крестаналӧн армија, сiјӧ ем Октабрскӧј революцијалӧн армија, пролетарiат дiктатуралӧн армија...

...Народ да армија ӧтi быдса, ӧтi семја. Некӧн мiрын абу народлӧн армија дiнӧ сещӧм радејтана да тӧждысана отношенијејасыс, кыԅi мiјан. Мiјан армија радејтӧны, сiјӧс уважајтӧны, сы вӧсна тӧждысӧны. Мыла? Сы вӧсна, мыј медвоԅԅаыс мiрын рабочӧјјас да крестана лӧсӧдiсны асcыныс собственнӧј армија, кодi служiтӧ не господалы, а вӧвлӧм рабјаслы, ӧнi мездмӧм рабочӧјјаслы да крестаналы“ [2]).

Краснӧј Армијалӧн аслас народкӧд тајӧ јединствоыс, кодi сещӧм јарјугыда петкӧдчис да вајӧдiс победаӧ гражданскӧј војнаын, ез омӧлжыка југыда петкӧдчi i став бӧрја војасас. Ез вӧв нiӧтi важнӧј хоԅајственнӧј да полiтическӧј меропријатије мiјан странаын, кодӧс олӧмӧ пӧртӧмын ескӧ Краснӧј Армија ез участвујт став ужалыс јӧзкӧд ӧтлаын.

Аслас народыс некущӧм преградајасӧн пощтӧм, Краснӧј Армија мунiс сыкӧд орччӧн социализм стрӧитӧм куԅа став iсторическӧј туј вылын. Красноармејецјас став мерајасӧн отсалiсны странаӧс iндустрiализирујтӧмлы,—тырмымӧн ускӧдны тӧдвылӧ, кущӧм успехӧн армија реализујтiс iндустрiализација зајомјас, пјатiлетка зајомјас да отсалiс ужалыс јӧз пӧвсын најӧс паскӧдӧмлы. Красноармејецјас вӧлiны сiкт коллективiзирујтӧм вӧсна пӧс агiтаторјасӧн да вӧлiны колхозјас активнӧја стрӧiтысјасӧн. Странаын стахановскӧј двiженије кыпӧдiс армијаын творческӧј активностлыс выл вынјӧра подјом, кодӧс вескӧдӧма мiјан вооружоннӧј вынјаслыс бојеспособностсӧ воԅӧ јонмӧдӧм вылӧ.

Краснӧј Армијалӧн ужалыс јӧзкӧд јединство вӧвлiтӧм вынӧн вӧлi петкӧдлӧма велiкӧј народнӧј подјом лунјасӧ—Сталинскӧј Констiтуција обсуждајтiгӧн да iзучајтiгӧн да сы серти медвоԅԅа бӧрјысӧмјас дырјi. Краснӧј Армија активнӧја участвујтiс став предвыборнӧј кампанијеын.

65 војенно-служащӧјӧс бӧрјӧма СССР-са Верховнӧј Сӧветӧ. Тајӧ-ӧмӧј абу сiјӧс ԇiрдалана докажiтӧм, кущӧм уваженијеӧн, кущӧм радејтӧмӧн относiтчӧны мiјан странаса ужалыс јӧз асланыс рӧднӧј Рабоче-Крестанскӧј Краснӧј Армија дiнӧ!

Краснӧј Армијаса бојец—народлӧн пi—новлӧдлӧ ас вылас сылыс став медса благороднӧј обликсӧ. Сiјӧ повтӧм да отважнӧј кыԅi мiјан героiческӧј народ, сiјӧ сiԅ-жӧ пӧса радејтӧ асcыс рӧдiнасӧ, кыԅi мiјан народ, сiјӧ сiԅ-жӧ предан Ленiн—Сталiн делӧлы, кыԅi мiјан народ.

Ӧчереднӧј прiзыв лунјас пӧрiсны мiјан странаын народнӧј празнiкјасӧ. Тајӧс оз тӧд i некор оз кутӧны нi ӧтi буржуазнӧј страна. Мiјан странаса том патрiотјас прiзыв срокыс јона воԅ iзучајтӧны уналiкас специалностјас, кодјас ковмасны налы армија радјасын.

Массовӧј характер бостӧ лготајасыс ӧткажiтчӧм, кодјас серти томјӧз вермiсны ескӧ не прiзывајтчыны.

Таво должен вӧлi получiтны лгота прiзывнiк слесар Нiколај Iановскiј. Сылӧн 70 арӧса батыс воис гӧтырыскӧд војенкоматӧ да вiсталiс:

— Мi огӧ кӧсјӧ бостны лгота. Мiјан пi должен лоны доблестнӧј Краснӧј Армијаса бојецӧн. Тi-кӧ лiшiтанныд сiјӧс тајӧ почотнӧј обязанностыс, тi јона ӧбӧдiтанныд мiјанӧс, i мiјанлы ковмас жалујтчыны Ворошилов јортлы.

Зев ыждыд вниманијеӧн, тӧждысӧмӧн да радлӧмӧн мiјан став страна вiдӧдӧ сы бӧрса, кыԅi олӧ, велӧдчӧ да быдмӧ Краснӧј Армија да Војенно-Морскӧј Флот.

Нӧшта ыждыджык вниманијеӧн да радлӧмӧн вiдӧдӧ, мiјан народ сы бӧрса, кыԅi сылӧн вооружоннӧј вынјасыс пӧртӧны олӧмӧ отечествоӧс дорјӧм куԅа асcыс свјащеннӧј долгсӧ. Кiтајско-Восточнӧј кӧрттуј вылын 1929-ӧд воса конфлiкт лунјасӧ Особӧј Краснознаменнӧј Далневосточнӧј Армијаӧс вӧлi вескыда тыртӧма корӧмјасӧн прiмiтны аслас радјасӧ доброволецјасӧс.

Ужалыс јӧз вiдӧдӧны мiјан границајас вiзӧм состојаније бӧрса. Удовлетворенијеӧн тӧдмалӧны ужалыс јӧз мiјан славнӧј погранiчнiкјаслӧн быд геројческӧј поступок јылыс. Но погранiчнiкјаслӧн геројзмыс кыпӧдӧ не сӧмын радлӧмлыс да гордiтчӧмлыс чувство. Кор јапономанчжурјаскӧд бојын пӧгiбнiтiс герој Валентiн Котелнiков, сы местаӧ доброволнӧ воис Донбассыс Петр. Мӧд пӧгiбнiтыс геројӧс—Семјон Лагодаӧс сiԅ-жӧ вежис вокыс Iван. Кор усi бандiтјас кi помыс доблестнӧј бојец Мiхаiл Долгополов, сы местаӧ воисны вiт доброволец, сылӧн ӧтi сiктса јӧз: Панкратов, Бучанов, Горев, Черных да Смышлајев. Вок вок пыддi, земляк земляк пыддi. Кӧнi нӧшта, кущӧм странаын позяна тащӧм обычајыс, тащӧм законыс—армија да народ костын кровнӧј родстволӧн законыс!

Том јӧз прӧјдiтӧны Краснӧј Армијаын велiколепнӧј бојевӧј да полiтическӧј школа. Армија сетӧ налы крепыд полiтическӧј закалка Ленiн—Сталiн партија iдејајас самӧн, воспiтывајтӧ наын мужество да вӧля, вооружајтӧ најӧс културнӧј багажӧн, прiвiвајтӧ налы кӧрт дисциплиналыс да болшевiстскӧј органiзованностлыс навыкјас.

Мiјан государственнӧј да общественнӧј активлӧн зев ыждыд слӧј быдмис iменнӧ красноармејец-отпускнiкјас пӧвсыс.

Ворошилов јорт стахановецјаслӧн Ставсојузса совещаније вылын 1935-ӧд воса нојабр 17-ӧд лунӧ сорнiтлiс:

„Мi болшевiкјас, Ленiнлӧн да Сталiнлӧн ученiкјас, некор ег сомневајтчылӧј, мiјан конечнӧј победаын. Ӧнi, кор мiјан вынјасным дасмындаавсiсны, мi нӧтi i огӧ сувтӧдӧј вопрос, победiтам-ӧ мi врагӧс, либӧ огӧ. Победiтам кывшутӧг. Ӧнi абу-нін сын делӧыс. Ӧнi вопросыс сувтӧдсӧ сiԅ: кущӧм донӧн, кущӧм вынјасӧн, кущӧм жертвајасӧн мi победiтам? Ме лiчнӧ думајта,—сiԅ думајтӧ Сталiн јорт, сiԅ думајтӧ Орджонiкiдзе јорт, ставнас мiјан ЦК да Правiтелство,—мыј мi должеҥӧ победiтны врагӧс, лыстас-кӧ сiјӧ ускӧдчыны мiјан вылӧ, еща вiрӧн, мед еща средствојас да кыԅ позӧ ещажык мiјан славнӧј бојецјаслыс олӧмјас затратiтӧмӧн“.

Народлыс армијакӧд јiтӧдјассӧ јонмӧдӧмын—сiјӧ вынјӧрлӧн iсточнiкыс. Народ кыщалӧ армијаӧс помтӧм радејтӧмӧн. Легендарнӧј полководецсан, Сӧветскӧј Сојузса маршал Ворошилов јортсан заводiтӧмӧн да радӧвӧј бојецӧн помалӧмӧн, ставнас Краснӧј Армија бостӧ почотнӧј места быд рабочӧј да колхознiк семјаын, быд ужалыс морт сӧлӧмын.

Не ӧтчыд-нін iспытајтлiсны врагјас асланыс кулӧн Краснӧј Армијалыс—мiрын медса вына армијалыс ударјассӧ. Мiјан лунјасӧ најӧ бостiсны нӧшта ӧтi поражение, кор славнӧј сӧветскӧј разведка разоблачiтiс гамарнiкјасӧс, тухачевскијјасӧс да јакiрјасӧс—фашизмыс подлӧј агентурасӧ да бырӧдiс најӧс.

Краснӧј Армија став народкӧд ӧтлаын нӧшта јонжыка јостiс асcыс бдiтелностсӧ да лоiс сы вӧсна нӧшта јонжыкӧн. Врагјаскӧ лыстасны вылыс ускӧдчыны СССР вылӧ, Ленiн—Сталiн партија гӧгӧр крепыда ӧтувтчӧм, Сӧветскӧј Сојузса первој маршал Климент Јефремовiч Ворошиловлӧн вескӧдлӧм улын, Краснӧј Армија вӧчас налы пасвартана кучкӧмјас најӧ му вылын, најӧ вајасын да сындӧн.

„Мiјан Армија существујтӧ не нападеније вылӧ, но сӧмын мiјан Рӧдiна вылӧ врагӧн ускӧдчытӧг. Сiјӧ лоӧ медса нападајтыс армијаӧн коркӧ либӧ существујтыс став медса нападајтыс армијајасыс, враг-кӧ кыскас сыӧ“ (Ворошилов).

Је. ЩАДЕНКО.

СССР-са Оборона куԅа Народнӧј Комiссарӧс вежыс—2-ӧд ранга армејскӧј комiссар.

В. I. Ленiн да I. В. Сталiн обсуждајтӧны Денiкiнӧс жугӧдан план.

П. Староносовлӧн гравјура.

[1]) В. I. Ленiн. Сочiненијејас. XXII том, 211 лiстӧ.

[2]) I. Сталiн. „Краснӧј Армијалӧн кујим особенност јылыс“. Војениздат. 1938. 4—5 лiстӧ.

М. СВЕТЛОВ.

КАХОВКА ЈЫЛЫԌ СЫЛАНКЫВ

Каховка, Каховка, те менам вінтовка,
Те ԁоналӧм пуԉа лeб-уј.
Іркутск ԁа Варшава, Ор'ол ԁа Каховка.
Зев ыжыԁ етапјаслӧн туј.

Грымгіс атака ԁа лыјсӧм шы јургіс,
Ез орӧԁлы пуԉемјот кыв...
І ыпјыԍ Каховкаӧԁ—лептӧма јурсӧ—
Тан воԍлалӧ шыԋеԉа ныв.

Жар шонԁіыс улын, і сап пемыԁ војын
Мі ег еща туј мунӧј таԍ.
Кӧԏ мірнӧј мі војтыр, міјан броԋепојезԁ
Пыр запаснӧј туј вылын ԁаԍ.

Те тӧԁан тӧварыш, кыԅ тышкаԍлім міӧ,
Кыԅ міјанӧс шымыртліс грӧз.
Сек міјанлы щын пырԍа ԋумјавліс сіјӧ,—
Кык сінјасыс—чӧԁлачкоԁ лӧз.

Вај каԏтыштам асԍыным бојевӧј томлун,
Ас уж јылыԍ гарыштлам кыв,—
Вај јуыштам ас му ԁа Каховка вӧсна,
Кӧн овлывліс міјан збој ныв...

Жар шонԁіыс улын, і сап пемыԁ војын
Мі ег еща туј мунӧ таԍ.
Кӧԏ мірнӧј мі војтыр, міјан броԋепојезԁ
Пыр запаснӧј туј вылын ԁаԍ.

Коміӧԁіс ГРІШ САШ.

ЈАКОВ ШВЕԁОВ

ПОГРАԊІЧНӦЈ ЗАСТАВАЫН

Ӧшиԋ улын гуԉу гартчӧ,
Коршун лебӡӧ кымӧрвыв.
Улі мусаԋ воіс татчӧԅ
Сӧкыԁ јуӧр кыв.

Јуӧр тащӧм: ылі крајын,
Кӧні ызгӧ Амур ју,
Кулі ыжыԁ пі, коԁ ԍуԍа
Віԅіс шуԁа му.

Петіс мам... Ӧвтыштіс кінас
Лебач-ор'ол борԁјас моз,
Ічӧт пісӧ коріс ԁінас
Шоԍнас јуксіԍ моз.

Піыс воча: „Вежтас вестын
Шувгӧ тӧлыс ԉок.
Кулі вок, секретын сувтас
Регыԁ ічӧт вок."

Ој, со Волга јуыс гыԅіс,—
Візув оз уԅ, абу рам.
Ічӧт пісӧ ыжыԁ тујӧ
Мӧԁӧԁӧ бур мам.

Мамыс ӧтнас гыјас воԅын.
Піыс муніс. Сылӧ щын.
Піыс шуіс: „Шуԁсӧ віԅны
Міјан тырмас вын."

Амур вестын ветлӧ бушков,
ԁурмӧм понкоԁ ԉок.
Шуԁа мулыԍ вежтас ԁорсӧ
Віԅӧ ічӧт вок.

Коміӧԁіс Гріш Саш.

Социаԉістіческӧј рӧԁіна ԁорјӧм вылын.

Лоам ԁостојнӧј ԉотчікјасӧн

Мі, тӧрытја рабочӧјјас, колхоԅԋікјас, талун велӧԁчам вескӧԁлыны сложнӧј самоԉотӧн.

Гражԁанскӧј војна ԁырјі сӧветскӧј ԉотчікјас петкӧԁлісны вӧвлытӧм героізм. Важ жуглавлӧм „Фарманјас" ԁа „Ԋупорјас" вылын сӧветскӧј ԉотчікјас ӧткӧн венлісны сізім-кӧкјамыс враждебнӧј самоԉотлыс ускӧԁчылӧм. Ӧні міјан ем мірын меԁбур машінајас. Міјан ԉотчікјас—меԁбур ԉотчікјас мірын. Најӧ ужалыԍ јӧзлӧн піаԋ, вӧвлытӧм геројствоӧн локтан тышјасын кутасны тышкаԍны социаԉістіческӧј рӧԁіна вӧсна.

Міјанӧс кујім комсомоԉецӧс 1936-ӧԁ воын Комі республікаса комсомол ыстіс Московскӧј војенно-возԁушнӧј школаӧ. Мі оправԁајтам комсомоллыԍ ԁӧверіјесӧ.

Лоам ԁостојнӧј Сӧветскӧј ԉотчікјасӧн.

В. МІШАРІН.

Сӧмын отԉічнӧј показаԏеԉјас вӧсна

Міјан частса комсомоԉецјас, коԁјас пӧвсын ем уна комі јӧз, петкӧԁлӧны бојевӧј ԁа поԉітіческӧј поԁготовкаын отԉічнӧј показаԏеԉјас. Комсомоԉецјас Короԉов ԁа Каракчіјев міјан частса отԉічнӧј стрелокјас. Паршуков ԁа Попов поԉітпоԁготовкаын отԉічԋікјас.

Ԋекомсомоԉец бојецотԉічԋікјас пырӧны ԉенінскӧј комсомол раԁӧ. Отԉічԋікјас Хуԁајев ԁа Оԁінцов пырісны комсомолӧ. І. А. Мінін, коԁі міјан частын ԍетіс лыжі вылын ветлӧмын меԁбур резуԉтат, гӧтӧвітчӧ пырны комсомол раԁӧ.

Бојецјас прӧст каԁӧ лыԁӧны гаԅетјас, кԋігајас. Уна комсомоԉец ужалӧ матысса колхозјасын пропаганԁістјасӧн. **ТУРКОВ.**

ПІСӦ КОԈԈӦԁІГӦН

Менам муса кӧԅук муніс,
Збој казак червоннӧј,
Ԍуԍа віԅны сӧвет мулыԍ
Ылысса корԁонјас.

Јортјасыскӧԁ сіјӧ петліс
Амбар поспом вылӧ,
Ԉубов, слава јылыԍ кыліс
Налӧн мыла сылӧм.

Ез бӧрԁ пӧрыс пӧчӧ сіјӧ,
Сылӧн рӧԁнӧј мамыс.
Тујӧ коԉԉӧԁігӧн пісӧ,
Таԅі кајтіс рамыԍ.

—Ну-жӧ, піук, служба бура,
Ԍет став кужӧм-ԍамтӧ,
Ен-жӧ менсым јанӧԁ јурӧс,—
Асԍыԁ рӧԁнӧј мамтӧ.

Пӧшщаԁа те ен ԍет врагլы,
Служба ну те честӧн.
Команԁірӧн гортӧ волы,—
Лоан ԁона гӧстӧн.

Коміӧԁіс Гріш Саш.

П. І. СМІРНОВ-СВЕТЛОВСКІЈ

СССР-са Војенно-Морскӧј Флот куԅа Нароԁнӧј Комісарӧс вежыс, 1-ој ранга флагман

СССР-лыԍ морскӧј ԁа океанскӧј граԋіцајассӧ віԅӧм

Міјан веԉікӧј социаԉістіческӧј ԁержаваӧн морскӧј ԁа океанскӧј граԋіцајасыс помтӧм куԅӧԍ. „Мі ԁолженӧԍ лыԁԍыны сіјӧн, мы міјан страна ыжыԁ, мы сіјӧс кыщалӧны уна морејас, і сіјӧ міјанлы пыр каԏтылӧԍ ылыԍ, мы флот міјан ԁолжен лоны крепыԁ, јон" (Молотов).

СССР-са Верховнӧј Сӧветлӧн Ԍессіја јеԁіноԁушнӧ ошкіс сӧветскӧј правіԏеԉстволыԍ Војенно-Морскӧј Флот куԅа Нароԁнӧј Комісаріат котыртӧм јылыԍ шуӧм. Выԉ наркоматлыԍ моԍјассӧ опреԁеԉітӧма СССР-са Верховнӧј Сӧвет Ԍессіја вылын міјан правіԏеԉствоса глава Вјачеслав Міхајловіч Молотовӧн вісталӧм речын:

„Сы моԍыԍ, меԁым котыртны сіјӧ флотсӧ сылӧн сложнӧј ԏехԋіческӧј оснащеԋіјеӧн, сылӧн вынјӧра морскӧј арԏіԉеріјаӧн, сылӧн сӧветскӧј флот ԁостоінстволы лӧԍалан морскӧј авіацијаӧн (**бурнӧј аплоԁісментјас**), і сы моԍыԍ меԁым воспітајтны сӧветскӧја кваԉіфіцірованнӧј мор'акјаслыԍ ԁа морскӧј ԏехԋікјаслыԍ уналыԁа каԁрјасӧс, колӧ выԉ наркомат, колӧ Војенно-Морскӧј Флот куԅа Наркомат. (**Аплоԁісментјас**).

Міјан моԍ—кыпӧԁны нӧшта вылӧјык Сӧветскӧј Сојузлыԍ сухопутнӧј граԋіцајассӧ ԁа морскӧј берегјассӧ віԅан ԁелӧ. Наԁејтчам, мы міјан мор'акјас честӧн пӧртасны олӧмӧ асԍыныс моԍсӧ, а Наркомфлот настојчівӧја ԁа муԅлытӧг кутас ужавны вына сӧветскӧј Војенно-Морскӧј Флот лӧԍӧԁӧм вылын. (**ԁыр ԋужалан аплоԁісментјас**)".

Нароԁлӧн ԁепутатјас ԁа ставнас сӧветскӧј нароԁ пӧԍа ошкӧмӧн встреԏітісны СССР-са вынјӧра Војенно-Морскӧј Флот стрӧітӧм јылыԍ міјан правіԏеԉстволыԍ зајавԉеԋіје. Сіјӧ пуктӧ міјан вылӧ, флотса ужалыԍјас вылӧ,—сылӧн бојецјас, команԁірјас, поԉітработԋікјас вылӧ—торја ыжыԁ кывкутӧм. Міјанлы ԁӧверітӧма міјан страналыԍ морскӧј граԋіцајассӧ јонмӧԁӧм ԁа ԁорјӧм. Нароԁлыԍ тајӧ ыжыԁ ԁӧверіјесӧ краснӧј мор'акјас оправԁајтасны!

Асланыс став оборοннӧј ужӧн Краснӧј Војенно-Морскӧј Флотса бојецјас ԁа команԁірјас нуӧԁӧны воԅӧ славнӧј револуціоннӧј траԁіціјајас, коԁјасӧн сещӧм озыр русскӧј флотлӧн історіјаыс. Сіјӧ траԁіціјајасыс мунӧны „Поԏомкін", „Очаков" ԁа мукӧԁ војеннӧј кораблјасса 1905 воԍа револуціоннӧј восстаԋіјесаԋ. Сіјӧ траԁіціјајасыс мунӧны револуціоннӧј матросјасаԋ—поԁпоԉнӧј болшевістскӧј органіզација шлеԋјасаԋ.

Ӧні, кор ставнас страна горԁостӧн ԁа раԁеԏӧмӧн празнујтӧ гeроіческӧј Краснӧј Армијалыԍ ԁа Краснӧј Флотлыԍ кыԅ во тырӧм, торја-нін раԁ ускӧԁны тӧԁвылӧ војеннӧј мор'акјаслыԍ гражԁанскӧј војна ԁырја фронтјас вылын славнӧј поԁвігјас јылыԍ. „Аврора" крејсерлӧн ԅімнӧј ԁворец штурмујтігӧн історіческӧј лыјӧмԍаԋ завоԁітӧмӧн ԁа Крымыԍ Врангеԉӧс вӧтлӧмӧн помалӧмӧн, матросјас пыр мунісны револуціоннӧј армија воԅԅа раԁјасын.

Вунӧԁны поԅтӧм мужествоӧн Балтіјскӧј флотса мор'акјас піскӧԁчісны јіјас пыр Фінлянԁіјасаԋ Кронштаԁтӧ, меԁым спасітны сӧветскӧј бојевӧј кораблјас. Аԅԅывлытӧм отвагаӧн балтіјецјас 1918-ӧԁ воын отбітісны англіјскӧј ескаԁралыԍ наступлеԋіје, коԁјас кӧсјылісны пырны Кронштаԁтӧ. Сещӧм-жӧ мужествоӧн балтіјскӧј матросјас участвујтісны Јуԁеԋічлыԍ ԁа Роԁԅанколыԍ белогварԁејскӧј армијајас жугӧԁӧмын, „Краснӧј горкаын" ԁа Кронштаԁтын мјатежјас бырӧԁӧмын.

Куслытӧм славаӧн вевтісны асԍысӧ міјан рӧԁіналӧн вернӧј піјан—Черноморскӧј флотса мор'акјас. Шеԋӧԁана ԁобԉест петкӧԁлісны уналыԁа јујасса флотіԉјас, коԁјас тышкаԍісны белогварԁејецјаскӧԁ ԁа інтервентјаскӧԁ міјан страна быԁ помын.

Кораблјас вылын і броԋепојезԁјасын, пехотаын і каваԉеріјаын, прӧԁотр'аԁјасын і ЧК-ын—быԁлаын Балтіјскӧј, Черноморскӧј, ԁаԉԋевосточнӧј ԁа міјан мукӧԁ флотјасса мужественнӧј мор'акјас петкӧԁлісны повтӧмлунлыԍ, героізмлыԍ, социаԉістіческӧј рӧԁіналы верностлыԍ образецјас.

Гражԁанскӧј војна ставвојас чӧж Краснӧј Флотса матросјас вӧліны револуціјалӧн збыԉ гварԁіјаӧн.

Міјан Војенно-Морскӧј Флот муртыштны поԅтӧма вынажык і лыԁ ԍерԏіыс і качество ԍерԏіыс, револуціја первој војасԍа флотыԍ. Бӧрја војасӧ міјан Балтіјскӧј ԁа Черноморскӧј, Ԍевернӧј ԁа Ԏіхоокеанскӧј флотјас кутісны-нін быԁмыны настојащӧја. Регыԁ најӧ кутасны соԁны нӧшта ӧԁјӧжык ԁа вынјӧра кораблјасӧн.

Сыӧ міјанӧс вынужԁајтӧ уна фашістскӧј госуԁарствојаслӧн пыр јонжыка кутны поԅтӧм агрессівнӧј захватніческӧј поԉітікаыс. Сетчӧ-жӧ сіјӧ госуԁарствојасыс Ԋекымыныс міјан

(Помсӧ віԅӧԁ 4 лістб.).

53

„РККА-лы XX воˮ јубіԉејнӧј меԁаԉӧн опісаԋіје

„РККА-лы XX воˮ јубіԉејнӧј меԁаԉ імеітӧ правиԉнӧј круглӧј форма, ԃіаметрнас кујім сантіметр. Кругыслӧн вылысыс матоыӧј, кык міԉԉіметр кызта ԁорышыс југјалӧ. Круглӧн ԉіцевӧј сторонаас — езыс окантовкаа 5 пома гӧрԁ емаԉевӧј звезԁа. Круг улысла ԁорас ԅвезԁалӧн улыс лучјас костӧ ԅіжӧма зарні лыԁпас „XX“ 8 міԉԉіметр суԁта ԁа 7 міԉԉіметр паста. Лыԁпасыслӧн поԁулыс мыжӧӧ обоԁоклӧн улыс ԁорышӧ.

Меԁаԉ мӧԁар бокӧ петкӧԁлӧма вінтовкаыс лыјыс красноармеjецлыс 25 міԉԉіметр суԁта фігура, коԁі пастасӧма тӧвса карауԉнӧј формаӧ, уԉіас красноармејец фігураыс вескыԁвылын „1918—1938“. Меԁаԉ ушок, колча ԁа јежыԁ металԉіческӧј планка отсӧгӧн јітчӧ 15×25 міԉԉіметр р а з м е р а прʼамоуголԋӧј пластінкакӧԁ, коԁӧс вевттӧма гӧрԁ муаровӧј ԉентаӧн.

Пластінкалӧн мӧԁар бокас ем меԁаԉӧ паскӧмӧ крепітӧм вылӧ гајкаа нарезнӧј штіфт.

Меԁаԉ вӧчӧ оксіԁірованнӧј езысыс, „XX“ лыԁпас—зарніыс.

Вынсӧӧма СССР-са Верховнӧј Сӧвет Презіԁіумӧн 1938-ӧԁ воса јанвар 24-ӧԁ лунӧ.

,,Мурманецˮ ԃрејфын

„МУРМАНЕЦ“-лӧн борт, 20. Мијан коорԁінатјас: 65 граԁус 38 мінут војвыв шірота, 35 граԁус 00 мінут рытыввыв ԁолгота. Тӧв—норԁ-ост, лӧн, температура 3 граԁус кӧԅыԁ. Ԃрејфујтам воԅӧ. Јіјас нӧжӧнік разалӧны. Ԋеуԅыԁ гы.

УЉАНОВ.

Ханха ты ԁорын бој

Москваын вӧлі нӧшта вој-на... А тані југԁӧ-нін. Враг коварнӧј ԁа лок асја ру сајӧ ԅебсӧмӧн, кысӧі сӧветскӧј мулан.

Но ӧні нінӧм-на ез вістав враг јылыс. Тајежнӧј паԁјасын вӧлі лӧн. Чӧв олісны сопкајас.

— Тревога!

— Ружјеӧ!

— Geԁлӧалӧј вӧвјас!

Ӧті ԅдукӧн ловԅіс застава.

— Нарушітеԉјас Павловскӧј сопка вылынӧс!..

І бојевӧј пӧраԁокӧн скач мунісны пограԋічнікјас ты ԁорсаԋ сопкалаԋ.

Јапоно - манчжурјаслӧн ыжыԁ отрʼаԁ вужіс граԋіца. Асыс уԁарсӧ прӧтівнік вескӧԁіс Павлово сопка вылӧ. Сопка—выгӧԁнӧј поԅіціја. Гӧгӧрыс—лыјлыны бур поԉе.

Ԋіӧті мінут ԋужмастӧг, пограԋічнікјас прімітісны бој. Враг вӧлі ԋекымын пӧв вынажык. Јапоно-манчжурјаслӧн вына пуԉемјотнӧј бі ԇулын Турјев Рогса пограԋічнікјас заԉмітісны сопка вылын поԅіціјајас.

Окопјасӧ воӧӧчыны вӧлі зев сӧкыԁ. Кыссісны, муберԁӧ топыԁа топӧԁчӧмӧн. Пуԉајас шутьлалӧмӧн, ԁугԁывтӧг мунісны најӧ јурјас вывті. А јапоно-манчжурјас пыр матыстчісны.

Меткӧја лыјлӧны, ԁугԁывтӧг, мијан снајперјас, пуԉемјотчікјас. Јапономанчжурјас кутісны тыртны пограԋічнікјаслыс окопјас гранатајасӧн. То сені, то тані кылӧны взрывјас... Пограԋічнікјас лебігас куталісны разорвітчытӧм гранатајас ԁа шыблалісны бӧр.

Шујга фланг вылын воԁӧма бојецјаслӧн 10 морта группа. Наӧн команԁујтӧ ԉејтенант Ԃемченко. Јапоно-манчжурјас наступајтӧны вына пуԉемјотнӧј бі веттӧм улын. Најӧ-нін 100 морт гӧгӧр. Но мужественнӧја встретітісны врагјыс выԉ атака пограԋічнікјас. Ӧті ԁаслы паныԁ! Враг топӧԁӧ... Но пограԋічнікјас оз сетны поԅіціјајас! Меткӧја лыјлӧ нароԁ врагјас куԅа славнӧј пуԉемјотчік Семјон Лагоԁа. Вражескӧј пуԉа раԋітіс Семјонӧс. Но сіјӧ оз еновт бој. Вынсыс петӧмӧн, Семјон усі. Ԉејтенант Ԃемченко кӧсјӧ сетны отсӧг. Но Лагоԁа ӧткажітчӧ:

— Ачым кысса... Јӧзыс колӧны бојын.

Пуԉемјот ԁорын—Ԃемченко. Бој мунӧ воԅӧ... Ылын, граԋіца сајын, тыԁалӧ, кыԅі грузовікјас вылын локтӧны врагыс отсӧг вылӧ выԉ вынјас.

Јурас раԋітчіс і Ԃемченко. Вражескӧј пуԉа ускӧԁіс і ԁолгополовӧс. Пуԉаӧн роԅӧԁӧма бојец Бітуковлыс шлем. Аԅԅӧма пуԉемјотчік Конԁратјевлыс расположенијесӧ.

Гӧрԁӧссісны Павловскӧј сопкалӧн бокјасыс. Лун помасӧ, матысмӧ рыт. Враг, вічкытӧм крепыԁ оборонаӧ паныԁасӧмӧн, бӧрыштчіс...

* * *

Но бојецјас, врагыс бешеннӧј атака веӧм бӧрын, ез еновтны тышкасанін.

Пемыԁ ԁаԉневосточнӧј вој кыщаліс жужыԁ коԅјаслыс јывјассӧ. Чӧв вӧлі Ханка ты ԁорса паԁјасын ԁа сопкајас вылын.

І ԁруг вылыс ԃікӧј горӧԁӧмјасӧн шыԅісны Павловскӧј сопкалӧн бокјасыс. Јапоно-манчжурјаслӧн ԋекымын рота топыԁ раԁјасӧн мӧԁӧԁчісны пограԋічнікјас вылӧ.

„Банзај! Банзај!“ горзӧмӧн најӧ пырісны мијан поԅіціјајас вылӧ. Налӧн офіцерјас, револьверӧн кіаныс, чеччалісны мијан окопјасӧ. Пограԋічнікјас прімітісны і тајӧ бојсӧ. Упорнӧј штыковӧј бој! Вӧвлытӧм мужественнӧн најӧ ԁорјісны сӧветскӧј му.

35 сӧветскӧј пограԋічнік 20 час чӧж кутісны 500 јапоно-манчжурлыс ԉічкӧм! Сӧветскӧј пограԋічнікјаслӧн вӧлі сӧмын 2 станковӧј пуԉемјот, прӧтівнікјаслӧн—18.

Воіс поԁкрепԉеније. Ставсӧ жугӧԁан лавінаӧн обрушітчісны враг вылӧ мијан славнӧј пограԋічнікјас і бојсӧ вӧлі выграјтӧма!

Усіс гранатомјотчік Панченко. Кор сіјӧс кыщалісны врагјас, сіјӧ горӧԁіс: „Кула, но ог сетчы!“. Тышын сӧкыԁа вӧлі раԋітчӧма красноармејец Васіԉіј Баранов. Сіјӧс, вынсыс петӧмӧс, штыкјасӧн сущкалӧмӧн, јапоно-манчжурјас нуісны аскӧԁныс ԁа мучітісны асланыс застенокјасын.

„Бі ԉіԋіјаˮ вылын. Ворсӧны чеԉаԁ војеннӧј ворсӧмӧн.

Кітајын војеннӧј ԃејствіјејас

ВОЈВЫВ КІТАЈЫН

ХАНКОУ, 20. Војеннӧј ԃејствіјејаслыс центр јапонецјас вужӧԁӧны Хенан провінціја војвыв јукӧнӧ Бејпін—Ханкоускӧј кӧрттуј фронт вылӧ. Јапонскӧј војска бостісны ыжыԁ кӧрттуј станціја Сінсан ԁа мунӧны рытыввылӧ. Феврал 18-ӧԁ лунӧ јапонецјас бостісны Хуцԅа (Сінсансаԋ рытыв-лунвылын). Феврал 19-ӧԁ лунӧ бојјас мунісны Су гӧгӧр. Вескыԁ фланг вылын јапонскӧј пере-ԁовӧј частјас бостісны Фынцју (кӧрттујсаԋ асыввылын) ԁа воісны Хуајхе ју војвыв берӧгӧ, кӧні најӧс встретітісны кітајскӧј војска. Фронтлӧн центраԉнӧј участок вылын јапонскӧј частјас воісны Јуанцун станціјаӧ. Сені мунӧны гырыс бојјас.

Ԏанцзін—Пукоускӧј кӧрттуј војвыв участок секторын воԅӧ нуӧԁӧны чорыԁ бојјас Цзінін, Веньшан карјас ԁа Ԉінсанԃан станціја ԁорын.

Шанс провінціјаын јапонскӧј војска заводітісны паскӧԁны наступԉеније провінціја асыв-лун јукӧны Чанчжі кар вылӧ направԉеніјеын. Јапонскӧј војскаӧн бостӧма Ԉічен кар. Ԃатун — Пучжоускӧј кӧрттуј пӧлӧн јапонецјас воԅӧ мунісны Цінсанчен станціјаӧ (Ԉіншісан 13 кілометрӧн војвылын).

Іспаԋіјаса фронтјас вылын

АСЫВВЫВ (АРАГОНСКӦЈ) ФРОНТ

Оборона куԅа іспанскӧј міністерство јуӧртӧм серті, феврал 20-ӧԁ лунӧ Теруел ԁорын воԅӧ нуӧԁісны чорыԁ бојјас. Республіканецјас, коԁјас кутісны Мансуето, (Теруелсаԋ асыв-војвылын) вынужԃенӧс вӧліны вешјыны асланыс мӧԁ ԉіԋіјас вылӧ. Мјатежнікјас ез вермыны најӧс сетыс вӧтлыны, меԁса чорыԁ ускӧԁлӧмјас вылӧ віԅӧтӧг. Шујга фланг вылын республіканецјас сіԅ-жӧ вешјісны мӧԁ ԉіԋіјас вылӧ, коԁјас мыжӧны Турија ју сӧртӧ (Теруелсаԋ лунвылын).

ЦЕНТРАԈНӦЈ ФРОНТ

Гавас агентство јуӧртӧм серті, маԁріԁскӧј фронт вылын Карабанчел сектор-ын республіканецјас феврал 19-ӧԁ лунса луншӧр бӧрын взорвітісны контрміна, коԁі вӧчіс гырыс разрушеніјејас мјатежнікјас окопјасын ԁа укрепԉеніјејасын. Сорӧнжык республіканскӧј ԃінамітчікјас взорвітісны керкајаслыс группа војеннӧј госпітал ԁорын, коԁ бӧрын республіканецјас пырыс-пыр бостісны став тајӧ ԏерріторіјасӧ.

Отв. реԁактор **Г. І. ТОРЛОПОВ.**

СССР-лыс МОРСКӦЈ ԁА ОЦЕАНСКӦЈ ГРАԊІЦАЈАС ВІԄӦМ

(ПОМ).

сусеԁјас ԁа ԉіхораԁочнӧја гӧтовітчӧны војна кежлӧ.

Капіталістіческӧј ԃержавајас паскӧԁісны зев ыжыԁ војенно-морскӧј строітеԉство. Војеннӧј кораблјаслыс лыԁ ԁа размерјас огранічітӧм јылыс ԁоговорјас важӧн-нін пӧрісны бумага торјӧ. Муссоліні ԋеважӧн публічнӧ вісталіс, мыј фашістскӧј Італіја кутас стрӧітны ыжыԁ војеннӧј флот. Јапоніја лӧсӧԁчӧ стрӧітны 40—46 сурс тонна воԁоізмещеніјеа ԉіԋејнӧј кораблјас. Сіјӧ—гігантскӧј кораблјас море вывсаԋ јӧз ԏерріторіја вылӧ ускӧԁчӧм вылӧ. Італіјаыс ԁа Јапоніјаыс оз колтчы і фашістскӧј Германіја. На бӧрса кыссӧны мукӧԁ імперіалістіческӧј госуԁарствојас.

Сӧветскӧј Сојузлӧн політіка—мір політіка. Лыԁтӧм провокаціјајас вылӧ віԅӧтӧг, Ԉенін—Сталін партіјаӧн вескӧԁлӧм улын сӧветскӧј нароԁ, унаыс ԁокажітіс став мірлы, мыј СССР пыр ԁас поԁԁержітны мір вӧсна сулалысјасӧс. Но мі ог вермӧј колччыны равноԁушнӧјӧн сы ԁінӧ, мыј імперіалістіческӧј ԃержавајас ԋекыԅі оз вермыны лӧсӧԁчыны ас костаныс кӧт војенно-морскӧј строітеԉствосӧ панјасӧн огранічітӧмын.

Фашістскӧј агрессорјас ԁастӧны выԉ істребітеԉнӧј војна. Најӧ кӧсјӧны ускӧԁчыны мијан соціалістіческӧј рӧԃінаа вылӧ, коԁӧс кӧсјылісны вузавны налы ізменнікјас — троцкістско-бухарінскӧј шпіонјас ԁа ԃіверсантјас.

Мијан рӧԃіналӧн рубежјасыс врагјаслы ԋепріступпнӧјӧс. Мијанлы колӧ вынјӧра Краснӧј Армија, веԉіколепнӧј ԁа грозвӧј воздушнӧј флот, вынјӧра ԁа совершеннӧј морскӧј ԁа океанскӧј флот. І сещӧм флотыс мијан лоӧ. Сылы порукаӧн нароԁлӧн мијан соціалістіческӧј револуціјалыс векікӧј завојеваніјејасӧ вернӧј ԁорјысјас ԁінӧ зев ыжыԁ ԁа жужыԁ раԃејтӧм. Сылы порукаӧн партіјалӧн ԁа правітеԉствολӧн, Сталін јортлӧн мијан отечестволыс обороноспособностсӧ став мерајасӧн јонмӧԁӧм вӧсна, сіԅ-жӧ Војенно-Морскӧј Флот јонмӧԁӧм вӧсна мууԉітӧм тӧжԁысӧм.

Војенно-Морскӧј Флот ԉічнӧј составлӧн основнӧј јукӧныс — сіјӧ сӧветскӧј томјӧз.

Том патріотјас помтӧг раԃејтӧны асԍыныс соціалістіческӧј рӧԃінасӧ, успешнӧја овлаԃевајтӧны тӧԁӧмлунјасӧн ԁа војенно-морскӧј техніикаӧн, петкӧԁлӧны выносліивостлыс, отвагалыс, ԁоблестлыс образецјас.

Мијан нароԁ, правітеԉство, партіја ԁа ԉічнӧ Сталін јорт вніманијеӧн ԁа тӧжԁысӧмӧн кыщалӧм мијан страпаса Војенно-Морскӧј Флотлоас мірын став флотјас пӧвсыс меԁса вынјӧраӧн.

Сы вылӧ мијан ем став колапаыс. Соціалістіческӧј завоԁјас—сталінскӧј пјатіԉеткајаслӧн чеԉаԃ—сетӧны ԁај сетасны ставсӧ став віԁа бојевӧј кораблјас—меԁса вынјӧрајасӧ стрӧітӧм ԁа оснастітӧм вылӧ. Ԉенінскӧј комсомол сетӧ ԁај сетас мијанлы нӧшта унжык замечатеԉнӧј бојецјас, выԃержаннӧјјасӧс, отважнӧјјасӧс, нароԁлы ԁа большевістскӧј партіјалы помтӧм преԁаннӧјјасӧс. Став страна кыщалӧ мијан команԃірјасӧс, політработнікјасӧс ԁа краснофлотецјасӧс сӧлӧмсаԋ раԃејтӧмӧн, —ԁрагоценнӧј ԁарӧн, коԁі абу ԁоступнӧј імперіалістіческӧј странајасса ԋіӧті флотлы.

Краснӧј Армијакӧԁ ӧтщӧщ Војенно-Морскӧј Флот сетас пасвартан отпор лубӧј врагјлы, најӧ-кӧ лыстасны ускӧԁчыны мијан веԉікӧј рӧԃіна вылӧ!

Уполн. Главлита № 520. Типография УМП, г. Сыктывкар, Дом печати. Тираж 3390.